

Reportage Swimbad

Fries theatergezelschap repeteert tussen de zwembadbezoekers

In het openluchtbad van Bakkeveen repeteert het Friese theatergezelschap Tryater voor *Swimbad*. De voorstelling speelt zich letterlijk af in en rond het zwembadwater.

Met 'Swimbad' sluit Tryater het jubileumseizoen af in openluchtzwembad Dúndelle in Bakkeveen. Foto Reyer Boxem

Karin de Mik

correspondent Friesland

30 april 2026, 22:00

 Bewaren

 Delen

Acteur Karel Hermans, T-shirt en korte zwarte broek, staat in het ondiepe bad van Dúndelle in Bakkeveen. Op de rand zit actrice

TMarjolein Ley in een rood badpak. "We doen het heel voorzichtig. Je

Voorpagina

Krant

Best gelezen

Luister

Rubrieken

moet het water weer leren vertrouwen”, moedigt hij zijn tegenspeler aan. “Nee”, antwoordt die beslist. “*Ik gean net.*” (Ik ga niet) “Oké, als je niet wilt”, besluit hij en loopt verder het water in. Vanaf de opgebouwde tribune roept artistiek leider en regisseur Tatiana Pratley aanwijzingen.

Het is een zonnige middag in zwembad Dúndelle, omringd door glooiende grasvelden en hoge bomen. Het bad is gewoon open voor het publiek, maar het is ook het decor van het nieuwe theaterstuk van het Friestalige theatergezelschap Tryater. De afgelopen dagen werd een tribune met 400 blauwe klapstoeltjes geplaatst. Zo wordt het openluchtbad deels een soort vloeibaar openluchttheater. Met de voorstelling sluit de organisatie de viering van haar zestigjarig bestaan af.

Toneelstuk over vrouwenlevens

Het bijzondere is dat *Swimbad* zich afspeelt in, op en naast het water. Dat het stuk een snaar raakt bij het publiek blijkt uit het feit dat nu al meer dan 60 procent van de voorstellingen uitverkocht is, stelt artistiek leider en regisseur Pratley (41).

Het verhaal gaat over verschillende generaties vrouwen. Gepensioneerd badjuf en hoofdpersoon Swaantsje (Joke Tjalsma) blikt terug op haar leven en ziet zichzelf terug in diverse levensfasen. Als klein meisje, opgroeiende puber, de drukke jonge moeder met kinderen en de vrouw in de overgang.

Regisseur Tatiana Pratley geeft aanwijzingen vanaf de tijdelijke tribune naast het zwembad. Foto Reyer Boxem

“In elke fase is er een andere verhouding met het water”, licht Pratley toe. In *Swimbad* staan vrouwenlevens centraal. Er zijn volgens haar al genoeg toneelstukken over mannenlevens. “Een vrouwenleven is heel rijk en kent diverse fases. En ik ben zelf vrouw. Maar het is niet zo dat dit stuk alleen over vrouwen gaat.”

Maneges, garages, gymzalen en scholen

Een inspiratiebron ervoor vormde het samen aquajoggen met haar moeder en Franse grootmoeder. “Dat deden we elke zomer in Zuid-Frankrijk. Drie generaties verbonden door water.” In het theaterstuk gaat het ook over de intieme relatie tussen de mens en water, stelt ze. “Elk mensenleven begint in water. Wij zijn waterwezens en bestaan voor het merendeel uit water. In water verliezen we onze zwaartekracht. Water brengt verlichting.”

Tryater, opgericht in 1965, staat bekend om zijn grote locatievoorstellingen, maar speelt ook in bijvoorbeeld maneges, garages, gymzalen en scholen. “Locaties waarbij we dicht bij ons publiek kunnen komen”, aldus Pratley die sinds 2020 aan het roer staat van het gezelschap.

Het gaat goed met het theatergezelschap. Voor de periode 2025–2028 kende de Raad voor Cultuur ruim twee miljoen euro subsidie toe. De Raad roemt de grote artistieke kwaliteit, de maatschappelijke thema's, de aansprekende concepten en de samenwerking met het Friese publiek.

Intussen komt Miranda de Boer met haar zesjarige zoontje Olivier aangewandeld. Aan de rand van het bad trekt ze zijn shirt en broek uit, waarna het jochie in zwembroek voorzichtig het water in stapt. Maar al snel gaat hij rillend naar de kant.

Acteurs repeteren in het zwembad van Bakkeveen. Foto Reyer Boxem

“Nog te koud”, weet zijn moeder. Wat ze ervan vindt dat ze midden in de repetities van een toneelgezelschap terecht komt? “Een beetje onrustig”, vindt ze. “Je levert toch wat privacy in. Maar als het de komende dagen warmer wordt, komen we wel weer.”

‘Timing is alles’

Na de lunchpauze beginnen de repetities weer. Joke Tjalsma (58), met lange rode jas en grijze pet, zit aan de rand van het bad. Aantekeningen naast haar. De landelijk bekende actrice is een van de vaste gezichten van Tryater.

“Ik moet precies weten wat ik moet doen of zeggen bij de tekst van anderen. Ik heb mijn eigen choreografie gemaakt. Hier moet ik lopen, daar moet ik dit. *In hiel gepiel*”, vindt ze. “Timing is alles. Doe ik iets fout dan denk ik meteen dat ik een waardeloze actrice ben”, grapt ze. “Het is een magische voorstelling. Spannend ook.”

Terwijl er een gewone bezoeker in badpak langsloopt en het water opzoekt, zit de jonge actrice Klaske Smid (22) op een bankje toe te kijken. De Friezin speelt het Poolse meisje Teresa. Het is de tweede grote productie, na *Fanfare*, waarin ze een rol heeft. Smid volgde de tweejarige theateropleiding bij Jong Tryater. “Een feestje om hieraan mee te doen”, zegt ze. “Ik heb weinig tekst, maar in stilte kun je veel laten zien. Dat is mijn uitdaging.”

Help ons door uw ervaring te delen: [Feedback geven](#)

Lees ook

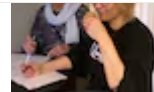
Geplaatst door de redactie

Trouw

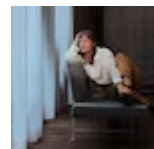

DE ZILTE RIJCK VAN HET WAAR: OF DE KRUIDIGE BITTERHEID VAN Berenburg? Aan de snuffeltafel moet duidelijk worden hoe Friesland ruikt

Interview Maria Kraakman

Actrice Maria Kraakman over Dodenherdenking én de tijdgeest: ‘Alles is tegenwoordig politiek, echt supervermoeiend’

Voorpagina

Krant

Best gelezen

Luister

Rubrieken